

Marlen Premšak
novinarka Večera

TEHARJE

Kam s kostmi?

Celje obdajajo množična grobišča. Kostni, ki jih najdeš, ko v zemljo zasa-diš lopato, so postale prava nočna mora ne le iz pietetnih razlogov in zgro-ženosti nad tedanjim početjem, ampak tudi zaradi strahu potencialnih investi-torjev, ki so v mestu ob Savinji že tako in tako po pravilu morali računati na antične najdbe, zdaj pa se bojijo, kaj bo, če najdejo posmrtno ostanke.

Odkritje množičnih grobišč na severni strani Golovca pred dvema letoma je zgovoren dokaz, da obeti o tem, kako bo država popravila nekdanje krivice in mrtvim po pol stoletja ponudila dostojno počivališče, ostajajo le prazne bese-de in da so opozorila tako celjske tehar-ske komisije kot vladne komisije za gro-bišča le glas vpijočega v puščavi.

Poleti in jeseni 1996 sta Celje zaznamo-vali kar dve odkritji. Najprej so v bližini gostilne Kluhec našli 32 človeških okostij, le poldrugi mesec kasneje pa novo mno-žično grobišče na Zgornji Hudinji. Tožilec je tam odredil prvi izkop in zahteval izve-densko delo inštituta za sodno medicino. Izvedenci so delo temeljito opravili in ugotovili, da izkopani ostanki pripadajo najmanj štiridesetim ljudem, najverjetne-je pripadnikom neznane vojaške formaci-je, ki so bili zvečine ustreljeni v tilnik po koncu prve svetovne vojne.

Postopki so tekli, kot je treba. Posmr-tne ostanke so pregledali in posredovali svoje ugotovitve. A kaj zdaj? Kam s kostmi? Inštitut je zatrpan z njimi in ni-kakor ni mogoče nadaljevati izkopa posmrtnih ostankov na celjski Hudinji. Teren tam je bolj kot ne zavarovan, ven-dar so vsi posegi v prostor prepovedani. Ko bo kdo naletel na kosti, bo celjski ali katerikoli drugi državni tožilec v državi dolžan sprožiti enak postopek.

Država se še vedno ni zdramila. Kje so obljubljene kostnice ali morebiti ena sama, če se bodo odločili za sežig ogrom-ne količine posmrtnih ostankov po vojni pobitih žrtev, kar v parku spomina na Te-harjah? Spričo mačehovskega odnosa do Teharij, za katere država iz leta v leto na-menja manj denarja, morebiti niti park spomina nikoli ne bo dokončan.